

Spis treści

Przedmowa	9
Wstęp	13
ROZDZIAŁ 1. Cele i instrumenty Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej	17
1.1. Cele	18
1.1.1. Początki WPR	19
1.1.2. Ewolucja	20
1.1.3. WPR w perspektywie finansowej 2014-2020	24
1.1.4. Planowane zmiany	25
1.2. WPR a nowe trendy w polityce UE	28
1.3. Instrumenty	30
1.3.1. Rolnictwo	30
1.3.2. Rozwój obszarów wiejskich	36
1.4. Stan obecny – instrumenty wsparcia	38
Rozdział 2. Wieś i rolnictwo w polskiej polityce rozwoju	45
2.1. Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju	46
2.2. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	51
2.3. Środki UE na rolnictwo w Polsce w latach 2021-2027	61
2.4. Inne strategie	68
Rozdział 3. Wieś w Polsce po 2004 roku	73
3.1. Zasięg terytorialny	74
3.2. Zróżnicowanie funkcjonalne	76
3.3. Sytuacja demograficzna	84
3.4. Poziom życia mieszkańców obszarów wiejskich	92
3.4.1. Zagrożenie ubóstwem	93
3.4.2. Zasoby mieszkaniowe	95
3.4.3. Dostęp do usług publicznych	99
3.4.4. Rynek pracy	104

3.5. Infrastruktura	106
3.5.1. Sieć wodociągowa	106
3.5.2. Kanalizacja, oczyszczanie ścieków	107
3.5.3. Sieć gazowa	108
3.5.4. Telefonii i Internet	108
3.5.5. Sieć drogowi i transport publiczny	110
3.6. Finanse JST na obszarach wiejskich	114
Rozdział 4. Rolnictwo w Polsce po 2004 roku	123
4.1. Struktura agrarna	123
4.2. Pracujący w sektorze rolniczym	128
4.3. Produkcja	130
4.4. Rolnictwo w badaniach FADN	133
4.5. Organizacja instytucjonalnego otoczenia rolnictwa	151
4.6. Rolnictwo ekologiczne	156
4.6.1. Obowiązki gospodarstw ekologicznych	158
4.6.2. Wsparcie dla rolnictwa ekologicznego	159
4.6.3. Rolnictwo ekologiczne w statystyce	160
4.7. Rolnictwo w Polsce na tle innych państw Unii Europejskiej	164
Rozdział 5. Łańcuchy dostaw i jakość żywności	173
5.1. Łańcuchy dostaw dla wybranych rynków rolniczych	175
5.2. Krótki łańcuch dostaw w rolnictwie	182
5.3. Bariery w łańcuchu dostaw w rolnictwie i ich niwelowanie	184
5.4. Grupy producentów	191
5.5. Rola państwa w usprawnieniu dystrybucji produkcji rolnej	194
5.6. Monitorowanie rynków rolnych	199
5.7. Jakość i bezpieczeństwo żywności	202
Rozdział 6. Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w Polsce	209
6.1. Wsparcie bezpośrednie – mechanizmy krajowe	210
6.1.1. Budżet państwa	211
6.1.2. Wsparcie systemu ubezpieczeń społecznych rolników	213
6.1.3. Wydatki na rolnictwo	217
6.1.4. Inne wydatki budżetu państwa	223
6.1.5. Jednostki samorządu terytorialnego	224
6.2. Wsparcie bezpośrednie – środki Unii Europejskiej	224
6.2.1. Dopłaty bezpośrednie	227
6.2.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	230
6.2.3. Inne środki UE	238
6.3. Pośrednie wsparcie finansowe	241

6.3.1. System podatkowy.....	242
6.3.2. Ubezpieczenia zdrowotne	249
6.3.3. Inne formy wsparcia.....	251
6.4. Efektywność wsparcia – próba oceny.....	252
6.5. Plany na przyszłość	254
Rozdział 7. Wnioski i rekomendacje.....	257
7.1. Synteza oceny	257
7.2. Rekomendacje.....	259
Aneks statystyczny.....	263
Bibliografia	305
Prawo krajowe	305
Prawo europejskie	308
Statystyczne bazy danych.....	310
Opracowania statystyczne	310
Raporty, analizy i sprawozdania	310
Opracowania naukowe.....	313
Inne.....	316
Spis wykresów.....	321
Spis rysunków	322
Spis tabel.....	323
Tabele w Aneksie statystycznym	327